

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на земеделието
ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ – гр.ВИДИН

3700 Видин, ул. „Рибарска“ №12, тел. 094/601 488, факс: 094/601 489,
e-mail: odzg_vidin@mzh.government.bg

ДО
МИНИСТЪРА
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
СОФИЯ

ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ - ВИДИН КЪМ 31.12.2022 г.

ОД „Земеделие“ е специализирано териториално-административно звено към Министерство на земеделието, занимаващо се с провеждането на държавната политика в областта на земеделието, както и прилагането на Общата селскостопанска политика на ЕС на територията на област Видин, спазвайки следните принципи: законност, откритост, достъпност, ефективност, отговорност и отчетност. В тази си функция ОД „Земеделие“ се ръководи и следи за спазване на Закона за собствеността и ползване на земеделските земи /ЗСПЗЗ/, Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горски фонд /ЗВСГЗГФ/, Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/, Закона за подпомагане на земеделските производители /ЗПП/, Закона за опазване на селскостопанското имущество /ЗОСИ/ и подзаконовите нормативни актове.

I. Административната структура и численост на Областна дирекция „Земеделие“ Видин към 31.12.2022 год. е следната:

Структурни звена	Обща численост – броя	Заети бройки към 31.12.2022 г.	Незаети бройки към 31.12.2022 г.
Общо служители в ОД „Земеделие“ в т. ч. :	59	57	2
Директор	1	1	-
Главен секретар	1	0	1
Дирекция АПФСДЧР	7	7	-
Специализирана администрация-общо: в т. ч.:	50	49	1
Главна дирекция „Аграрно развитие“	10	10	-
Общинска служба по земеделие - Белоградчик	8	7	1
Общинска служба по земеделие -Брегово	3	3	-
Общинска служба по земеделие - Видин	13	13	-
Общинска служба по земеделие - Ново село	3	3	-
Общинска служба по земеделие - Димово	4	4	-
Общинска служба по земеделие - Кула	6	6	-

Общинска служба по земеделие - Грамада	3	3	-
--	---	---	---

През 2022 година в работата на ОД „Земеделие“ Видин се включи и 1 бр. младши експерт по Програма „Старт на кариерата“.

Работата на ОД „Земеделие“ през 2022 година обхваща няколко основни направления:

1. Дейности по ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ
2. Дейности свързани с глава седма от ППЗСПЗЗ – „Ползване на земеделски земи“
3. Дейности свързани с подпомагането на земеделските стопани по СЕПП
4. Дейност по контрола на зърнопроизводителите в областта
5. Дейност по регистрацията и контрола на земеделска и горска техника
6. Агростатистика на област Видин

II.Административни услуги

В ОД“Земеделие“ и Общинските служби по земеделие се извършват услуги на граждани и институции, регламентирани съгласно приети и утвърдени от Министерство на земеделието наредби и „Харта на клиента и стандарти на административното обслужване“.

Към **31.12.2022** год. са постъпили **55108 бр.** заявления и са извършени **201999 бр.** административни услуги. Същите са изпълнени в рамките на нормативно определеното време съгласно наредбата.

СПРАВКА

за извършените от ОД“Земеделие“ – Видин административни услуги за периода
01.01.2022 г. – 31.12.2022 г.

№ по ред	Номер на услугата в Административния регистър	НАИМЕНОВАНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА УСЛУГА	Брой постъпили заявления за извършване на админ. услуга	Брой извършени админ. услуги
УСЛУГИ, ИЗВЪРШВАНИ В ОСЗ:				
1	703	ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ЛИПСА НА РЕСТИТУЦИОННИ ПРЕТЕНЦИИ-Тарифа за таксите, събрани от органите по поземлена собственост-чл.5 ал.1 т. 13	14	51
2	989	РЕГИСТРИРАНЕ НА ДОГОВОР ИЛИ АНЕКС ЗА АРЕНДА И ИЗДАВАНЕ НА ТАЛОН -Закон за арендата на земеделието-чл.3 ал.3 и Наредба 6 от 18.02.2000 за условията и реда на регистрацията на договорите за аренда в поземлените комисии-чл.5 и чл.6	2469	8899
3	989	РЕГИСТРИРАНЕ НА ДОГОВОР ЗА ЕДНОГОДИШЕН НАЕМ Закон за арендата на земеделието-чл.3 ал.3 и Наредба 6 от 18.02.2000 за условията и реда на регистрацията на договорите за аренда в поземлените комисии-чл.5 и чл.6	24707	155568
4	1117	РЕГИСТРИРАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ -Наредба № 5 от 2009гза условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания-чл.7 ал.2	919	919
5	1164	ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ИДЕНТИЧНОСТ НА ИМОТ-Тарифа за таксите, събрани от органите по поземлена собственост- чл.5 ал.1 т. 14	1	7
6	1679	УСТАНОВЯВАНЕ НА ПРОМЯНА В НАЧИНА НА ТРАЙНО ПОЛЗВАНЕ/НТП/ НА ИМОТ-Тарифа за таксите, събрани от органите по поземлена собственост- чл.5 ал.1 т. 11	68	175
7	1824	ИЗДАВАНЕ ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕ НА ПОЗЕМЛЕНАТА КОМИСИЯ ИЛИ НА ОБЩИНСКАТА СЛУЖБА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ -Наредба 49/2004 за поддържане на картатата за възстановената собственост-чл.51 и Тарифа за таксите, събрани от органите по поземлена собственост- чл.3 ал.1	1062	1558
УСЛУГИ, ИЗВЪРШВАНИ В ОДЗ:				
1	2	Предоставяне на достъп до обществена информация	1	1
2	904	ПРОМЯНА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ ДО 50 ДКА - Издадени решения на комисия по чл.17 от ЗОЗЗ и правилника за неговото прилагане	3	3
3	905	ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЕ ЗА БРАКУВАНЕ НА ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ С НЕИЗТЕКЪЛ /ИЗТЕКЪЛ СРОК НА АМОРТИЗАЦИЯ-Правилник за прилагане на Закона за посевния и посадъчен материал-чл.26Б	1	1
4	1360	ИЗДАВАНЕ НА АКТ НА КАТЕГОРИЗАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ- Наредба за категоризация на земеделските земи-чл.3 ал.1 от 24.10.1996г	9	9

5	1822	РЕГИСТРИРАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ - Наредба №3/1999г за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители - чл.4	951	951
6	1822	АКТУАЛИЗАЦИЯ НА РЕГИСТРАЦИЯТА НА ЗЕМ.ПРОИЗВОДИТЕЛИ- Наредба №3/1999г за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители - чл.4	56	56
7	2134	Издаване на удостоверение за осигурителен доход (УП 2)	2	2
8	2520	ГОДИШЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД НА ЗГТ и МЗР - Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника	0	2629
9	2521	РЕГИСТРАЦИЯ НА НА ЗГТ и МЗР - Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника	598	598
10	2572	ИЗДАВАНЕ НА СТАНОВИЩЕЗА СТРОИТЕЛСТВО В ЗЕМЕДЕЛСКА ЗЕМЯ БЕЗ ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО-Нар.19/25.10.2012г	1	1
		общо:	30862	171428

Много по голям е броя на извършените услуги от ОД "Земеделие" и ОС по "Земеделие", които не са регистрирани в Административния регистър за посоченият период, както следва:

Други услуги извършени от ОД "Земеделие" и ОС по "Земеделие"				
№ по ред	Номер на услугата в Административния регистър	НАИМЕНОВАНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНАТА УСЛУГА	Брой постъпили заявления за извършване на админ. услуга	Брой извършени админ. услуги
		УСЛУГИ, ИЗВЪРШВАНИ В ОСЗ:		
1		ИЗГОТВЯНЕ НА СКИЦА НА ИМОТ В НЕУРБАНИЗИРАНА ТЕРИТОРИЯ КЪМ КАИС- чл.49,ал.1 от ЗКПР	650	3624
2		ИЗВЪРШВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЯ В КАДАСТРАЛНИЯ РЕГИСТЪР НА НЕДВИЖИМИТЕ ИМОТИ В НЕУРБАНИЗИРАНА ТЕРИТОРИЯ КЪМ КАИС- чл.49,ал.1 от ЗКПР	203	535
3		ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ В НЕУРБАНИЗИРАНА ТЕРИТОРИЯ КЪМ КАИС - чл.49,ал.1 от ЗКПР	257	822
4		ИЗВЪРШЕНИ АНКЕТИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ	377	389
5		ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ по чл.27, ал.5 т.3 от ЗГ	1	1
6		ПРИЕМ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА "БЕЛИ ПЕТНА" - чл.37в ,ал.7 от ЗСПЗЗ	4038	4038
7		ПРИЕМ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА НАМАЛЕНИЕ НА ОБЩА АКЦИЗНА СТАВКА НА ГОРИВО ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ	281	281
8		ИЗДАДЕНИ КОНСТАТИВНИ ПРОТОКОЛИ ОТ ПРОВЕРКА ЗА СЪСТОЯНИЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА ИМОТИТЕ ОТ ДПФ - чл.47, ал.8 ОТ ППЗСПЗЗ	23	286
9		ЗАВЕРКА НА АНКЕТЕН ФОРМУЛЯР -Наредба №3/1999г за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители - чл.4	173	1677
10		ИМПОРТИРАНЕ НА ТЕКСТОВИ ФАЙЛОВЕ ОТ "ФЕРМА ПОЛЗВАНЕ" И ДАННИ ОТ РЕГИСТЪРА НА БАБХ ВЪВ ФАЙЛА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ - Наредба №3/1999г за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители	292	362
11		ИЗДАДЕНИ ПРОТОКОЛИ ЗА НАНЕСЕНИ ЩЕТИ ОТ НЕБЛАГОПРИЯТНИ КЛИМАТИЧНИ УСЛОВИЯ	9	9
12		ПРИЕМ НА ДЕКЛАРАЦИИ ПО ЧЛ. 69 ОТ ЗСПЗЗ	1222	1266
13		ПРИЕМ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ПО ЧЛ.70 ОТ ЗСПЗЗ	2864	2888
14		ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКЛАД ДО ДИРЕКТОРА НА ОСЗ ОТНОСНО СПОРАЗУМЕНИЕ/РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ/ НА МАСИВИ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ - ЗСПЗЗ чл..37в	235	235
15		ОТГОВОРИ НА ИСКАНИЯ,МОЛБИ, ЗАЯВЛЕНИЯ	210	165
16		ИСТОРИЯ ИМОТ/партида имот/ - Тарифа за таксите, събирани от органите по поземлена собственост- чл.3 ал.3	72	279
17		ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ЦИФРОВА ИНФОРМАЦИЯ В SHP И/ИЛИ DBF ФАЙЛ - Наредба 49/2004 за поддържане на картатата за възстановената собственост-, чл.45, ал.3	60	136
18		ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПИСМЕНИ СПРАВКИ ПО ИСКАНЕ НА ОБЩИНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ОБЯВЯВАНЕ НА ПОДРОБНИ УСТРОЙСТВЕНИ ПЛАНОВЕ ЗА ИМЕНА И АДРЕСИ НА ЗАЯВИТЕЛИ ПО ПРЕПИСКИ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ПРАВОТО НА СОБСТВЕНОСТ-Тарифа за таксите, събирани от органите по поземлена собственост- чл.10 ал.2	41	45
19		СПРАВКА ПРАВНО ОСНОВАНИЕ	1881	2064
20		ИЗГОТВЯНЕ НА СЛУЖЕБНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ ПО ЧЛ. 37В ОТ ЗСПЗЗ	6	6
21		ИЗВЪРШВАНЕ НА ТЕРЕННИ ПРОВЕРКИ по заповед на министъра	38	83

22		ПРИЕМ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ПО ВРЕМЕННА МЯРКА "COVID" по заповед на министъра	194	194
23		ПРОВЕРКА НА СЛОЙ "ПЗП" по заповед на министъра	1	13
24		УЧАСТИЕ В КОМИСИИ ПО НАРЕДБА №19/2001 Г. КЪМ АГКК	3	3
25		ПОСТАНОВЯВАНЕ НА РЕШЕНИЯ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТТА И ОБЕЗЩЕТАВАНЕ НА СОБСТВЕНИЦИ -Закон за собствеността и ползването на земеделските земи-член.33, ал.6 и ЗВСГЗГФ-член.11, алинея1	32	32
26		ДРУГИ УСЛУГИ, НЕУПОМЕНАТИ ПО-ГОРЕ изброени поименно:		
27		устни справки	9	53
28		изготвяне скица на имот в урбанизирана територия към КАИС - чл.49,ал.1 от ЗКИР	2	2
29		предоставяне на файлове с имоти за пререгистрация по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители	130	130
30		участие в комисии	9	9
31		писменна справка от регистър собственик	5	33
32		приети заявления за възстановяване на собствеността и обезщетяване на собственици - закон за собствеността и ползването на земеделските земи - чл. 33, ал.6	1	1
33		справки за имоти "бели петна" - чл.37в, ал.7 и чл. 37ж., ал. 5 от ЗСПЗЗ	595	595
34		предаване правно основание за ИСАК / брой землища /	138	138
35		анкета БАНСИК	2	4
36		терен пропаднали площи	2	3
37		предоставяне на изходи за доброволни споразумения	137	137
38		искане до общински съвет	3	3
39		изготвяне на регистър по чл. 72, ал.2 от ППЗСПЗЗ	137	137
40		прием на заявления свързани с войната в Украйна	825	825
		УСЛУГИ, ИЗВЪРШВАНИ В ОДЗ:		
1		ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ ЗАКОНЕН ИНТЕРЕС ЗА ФИЗ. ИЛИ ЮР. ЛИЦЕ ОТНОСНО АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВЕН РЕЖИМ, КОИТО СЕ ДАВАТ ПО СИЛАТА НА НОРМАТИВЕН АКТ ИЛИ СА СВЪРЗАНИ С ИЗДАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВЕН АКТ ИЛИ С ИЗВЪРШВАНЕ НА ДРУГА АДМ. УСЛУГА	41	41
2		ОТДАВАНЕ НА ЗЕМИ ОТ ДПФ ПОД НАЕМ ИЛИ АРЕНДА ЧРЕЗ ТЪРГ ИЛИ КОНКУРС-Закон за собствеността и ползването на земеделските земи-чл.24а ал.1	4	4
3		СКЛЮЧЕНИ ДОГОВОРИ ОТ ДЪРЖАВЕН ПОЗЕМЛЕН ФОНД/ДПФ/ - арендни	52	52
4		СКЛЮЧЕНИ ДОГОВОРИ ОТ ДЪРЖАВЕН ПОЗЕМЛЕН ФОНД/ДПФ/ - за наем	262	262
5		ЗАКУПУВАНЕ ПРИЛЕЖАЩИ ПЛОЩИ -Закон за собствеността и ползването на земеделските земи-чл.27ал.6	9	9
6		ЗАКУПУВАНЕ НА ИМОТИ ПО РЕДА чл.27ал.8 от Закон за собствеността и ползването на земеделските земи -СВОБОДНИ, НЕГОДНИ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКО ПОЛЗВАНЕ И НЕ ПОДЛЕЖАЩИ НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	1	1
7		ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА ЛИПСА НА ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДПФ	7	7
8		ИЗГОТВЯНЕ НА УВЕДОМЛЕНИЯ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРИ КЪМ ДПФ - ЗСПЗЗчл.34, ал8 и чл.47м,ал1	392	392
9		ИЗВЪРШВАНЕ ПРОВЕРКА ЗА СЪСТОЯНИЕТО И ПОЛЗВАНЕТО НА ИМОТИТЕ ОТ ДПФ - чл.47, ал.8 от ППЗСПЗЗ	2	2
10		преписки по неправилно ползване на ДПФ - чл.34, ал8 от ЗСПЗЗ	40	40
11		ИЗДАДЕНИ УДОСТОВЕРЕНИЯ И СЛУЖ.БЕЛЕЖКИ ОТ „АПФСДЧР”	29	29
12		ИЗДАДЕНИ ЗАПОВЕДИ ЗА СЪЗДАВЕНИ НА МАСИВИ ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ - ЗСПЗЗ чл.37в	235	235
13		ОБРАБОТВАНЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА "БЕЛИ ПЕТНА"- ЗСПЗЗ,Чл.37в, ал.3 т.2	4038	4018
14		ОТПИСВАНЕ НА ЗЕМ.ПРОИЗВОДИТЕЛИ- Наредба №3/1999г за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители - чл.4	32	32
15		ИЗДАВАНЕ НА КОПИЯ НА ДОКУМЕНТИ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ЗЕМ.ПРОИЗВОДИТЕЛИ- Наредба №3/1999г за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители - чл.4	18	18
16		ИЗДАВАНЕ УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ПЕРИОД НА РЕГИСТРАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКЕ СТОПАНИН - Наредба №3/1999г за създаване и поддържане на регистър на земеделските производители - чл.4	94	94
17		СПРАВКА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ ПО ИСКАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ - НАП, СЪД, АСП	105	105
18		ПРИЕМ НА ДЕКЛАРАЦИИ ЗА НАЛИЧНИ КОЛИЧЕСТВА ЗЪРНО В ОБЕКТИ ЗА СЪХРАНЕНИЕ - Закон за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти в ЕС - чл.58, ал.1	1183	1183
19		ПРИЕМ НА ДЕКЛАРАЦИИ ЗА КОЛИЧЕСТВО ПРЕРАБОТЕНО ЗЪРНО	28	28

20	ПРИЕМ НА ДЕКЛАРАЦИИ ОТ ЗЕМ.СТОПАНИ КОЛИЧЕСТВА ПРОИЗВЕДЕНО ЗЪРНО ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ Закон за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти в ЕС - чл.58, ал.2	443	443
21	ОБЯВЯВАНЕ НА ОБЕКТ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЗЪРНО -Наредба за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно от 29.12.2015 г.	21	21
22	ПРОВЕРКИ НА ОБЕКТИ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЗЪРНО - Наредба за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно от 29.12.2015 г.	80	80
23	ПРОВЕРКИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ -Наредба за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно от 29.12.2015 г.	39	39
24	ВЗЕМАНЕ НА СРЕДНИ ПРОБИ ЗЪРНО ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДВАРИТЕЛНО ОКАЧЕСТВЯВАНЕ НА ДОБИТАТА РЕКОЛТА	139	139
25	Прием на декларации за внос и износ на зърно в речните пристанища.	12	12
26	ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЗГТ и МЗР - Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника	648	648
27	ПРИЕМ НА ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ИЗДАВАНЕ НА СВИДЕТЕЛСТВО ЗА ПРАВОСПОСОБНОСТ ЗА РАБОТА С ЗГТ и МЗР - Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника	103	103
28	СПИРАНЕ ОТ РАБОТА НА ЗГТ и МЗР - Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника	3	3
	ПРОВЕРКА НА ЗАДЪЛЖЕНИ ЛИЦА В БАЗА ДАННИ НА ЗГТ И МЗР, В Т.Ч. :		
29	ЗА НАП	18	18
30	ЗА ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ	782	782
31	ОТЧИСЛЯВАНЕ НА ЗГТ ОТ РЕГИСТЪР - Закон за регистрация и контрол на земеделската и горската техника	211	211
32	прием на възражения относно установено несъответствие между декларираната и допустимата площ	17	17
	общо :	24246	30571

Освен посочените в справката услуги, в ОСЗ и ОД „Земеделие“ се извършват и следните дейности:

➤ Дейност по чл. 37в и чл.37ж от ЗСПЗЗ - издаване на Заповеди на основание чл. 37в, ал. 4 и чл. 37ж, ал. 11 от ЗСПЗЗ за одобряване на създадените масиви за ползване на земеделски земи - за цялата 2022 година общия брой издадени заповеди са **235 броя**.

- за стопанската 2021-2022 г. бяха издадени 108 бр. заповеди по чл. 37 в от ЗСПЗЗ и 13 бр. заповеди по чл.37ж от ЗСПЗЗ
- за стопанската 2022-2023 г. бяха издадени 109 бр. заповеди по чл. 37 в от ЗСПЗЗ и 5 бр. заповеди по чл.37ж от ЗСПЗЗ

➤ Дейност по чл. 37в и чл.37ж от ЗСПЗЗ - прием, обработка и изплащане на постъпилите по реда на чл. 37в, ал.7 и чл. 37ж, ал.12 от ЗСПЗЗ суми за имоти ползвани по реда на чл. 37в, ал. 3, т. 2 и чл. 37ж, ал. 5 определени в издадени заповеди по чл. 37в, ал. 4 и чл. 37ж, ал. 11 от ЗСПЗЗ , т.нар. „Бели петна“. През 2022 година в ОСЗ бяха приети и регистрирани в Електронния регистър – **4038 бр.** заявления за изплащане на суми за последните 7 стопански години. От тях през годината са обработени и изплатени суми по **4018 бр.** заявления.

• Във всяка от ОСЗ в областта действат **Комисии за постановяване на решения за възстановяване на собственост и обезщетяване** по реда на ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ. През 2022 г. бяха проведени общо **13** заседания на комисиите, като на тях бяха разгледани и издадени **33 бр.** протоколи и постановени **32 бр.** решения.

• През пролетта на 2022 беше направено ежегодното **обследване на посевите** на есенниците във всички общини от областта от постоянно действащата Експертна комисия. Обследването се извърши в 4 етапа на различна фаза от развитието на посевите, като целта е да се определят прогнозните добиви и състоянието на есенниците.

• **Обследване и издаване на протоколи от общинските експертни комисии:**

През 2022 г. бяха приети общо **9 броя** заявления за обследване на **2777,500 дка.**, от които :

- площи засяти с **рапица - 522,600 дка.** - засегнати от градушка и засушаване
- площи засяти със **слънчоглед – 636,000 дка.** - засегнати от градушка и дъжд със силен вятър
- площи засяти с **царевица - 1541,700 дка.** - засегнати от градушка

- площи засяти с овес - 2,300 дка. - засегнати от градушка
- площи засадени с ябълки - 58,900 дка. – засегнати от слана
- площи засяти с люцерна - 7,700 дка. - засегнати от градушка
- площи засадени с дини и пъпеши - 8,300 дка. - засегнати от градушка

В резултат на извършените проверки бяха издадени 9 бр. обикновени протоколи.

- **Оперативна информация** - Ежеседмично от ОСЗ се събира, обобщава и подава в Министерство на земеделието информация за извършените селскостопански мероприятия – пролетна сеитба, жътва реколтиране на пролетниците, трайните насаждения и подготовката и провеждането на есенната сеитба

- **Достъп до обществена информация** - В ОД „Земеделие“ – Видин е разработена и се спазва процедура по предоставяне на ДООИ. През 2022 г. има 1 брой постъпило заявление за достъп до обществена информация, на което е отговорено своевременно.

- **Контрол на специфично земеделско производство и производство на специфични култури:**

- Контрол на розопереработватели - През 2022 г. беше извършена 1 проверка по подадено заявление за отписване от публичния национален електронен регистър на розопроизводителите. Констатирано бе изкореняването на насаждение от маслодайна роза с площ 86,100 дка. в землището на с. Старопатица, община Кула, област Видин и е издадена Заповед за отписване от регистъра.

III. Състояние и ползуване на наличния ДПФ

Към 30.12.2022 г. фонд ДПФ се състои от 17 190 броя имота, с обща площ 145 194,981 дка. Разпределя се по начин на трайно ползуване както следва:

Предоставени земи от ДПФ:

- Ниви – 10 626 бр. имоти, с площ 83 965,359 дка;
- Трайни насаждения – 9 бр. имоти, с площ 109,929 дка;
- Ливади, пасища и мери – 39 бр. имоти, с площ 1 604,223 дка;
- Земи, представени безвъзмездно със заповед на Министъра – 9 бр. имоти, с площ 602,895 дка.

Свободни земи:

- Ниви – 5 298 бр. имоти, с площ 38 359,551 дка;
- Трайни насаждения – 376 бр. имоти, с площ 2 302,311 дка;
- Ливади, пасища и мери – 833 бр. имоти, с площ 18 250,713 дка;

На 25.07.2022г. е проведена първа тръжна сесия за отдаване под наем и аренда на имоти ДПФ-ниви. Сключени са 44 бр. договори за 1724 бр. имоти, с обща площ 14680,010 дка.

На 31.08.2022 г. е обявена тръжна сесия за отдаване под наем и аренда на свободни пасища, мери и ливади от ДПФ. Сключени са 3 бр. договори за 13 бр. имоти, с обща площ 1345,074 дка.

На 14.10.2022 г. е проведена втора тръжна сесия за отдаване под наем и аренда на имоти ДПФ-ниви. Сключени са 8 бр. договори за 55 бр. имоти, с обща площ 443,941 дка.

На 28.10.2022 г. е обявена тръжна сесия за отдаване под наем и аренда на свободни пасища, мери и ливади от ДПФ. Сключени са 1 бр. договори за 18 бр. имоти, с обща площ 145,693 дка.

На основание чл. 37в, ал. 10 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, са сключени 258 бр. договори, с обща площ 3 232,312 дка.

Общо за 2022 г. при проведени 4бр. тръжни сесии и процедура по 37в от ЗСПЗЗ, са сключени 314 броя договори.

По чл.27, ал.6 от ЗСПЗЗ – закупуване на прилежащи площи на сгради в стопански дворове през 2022 г. е работено по 9 бр. преписки.

По чл.27, ал.8 от ЗСПЗЗ – закупуване чрез търг на земя частна държавна собственост, свободна, негодна за земеделско ползване и не подлежаща на възстановяване в стопански двор през 2022 г. е работено по 3 бр. преписки.

Издадени са 9 акта за категоризация на земеделски земи съгласно Наредба за категоризация на земеделските земи - чл.3 ал.1 от 24.10.1996г.

Издадени са 162 бр. актове за държавна собственост, съгласно чл. 68, ал. 1 от ЗДС и чл.27, ал. 9 и 10 от ЗСПЗЗ и 14 бр. актове за държавна собственост, съгласно чл.71, ал.1 от ЗДС.

На основание чл.47, ал.8 от ППЗСПЗЗ и във връзка с „Методика за извършване на проверки по чл.47, ал.8 от ППЗСПЗЗ, относно състоянието и ползването на имотите от ДПФ“, са извършени 2 броя проверки на имотите от ДПФ, съответно към 31.05.2022 г. и към 30.11.2022 г. Проверени са 17 190 броя имоти и са изготвени констативни протоколи от общинските служби.

На основание чл. 34, ал. 8 от ЗСПЗЗ, във връзка със чл. 34, ал. 1 от ЗСПЗЗ и на база констативни протоколи на общински служби по Земеделие, за състоянието и ползването на земите от ДПФ, са издадени 40 броя заповеди за неправомерно ползване на имоти от ДПФ.

IV. Агростатистика

Работата на експертите по Агростатистика се състои в провеждане на анкети в съответствие с годишната работна програма на отдел Агростатистика към Министерство на земеделието, в която е записан срокът за провеждане на всяка анкета.

- Месечни статистически наблюдения на дейността на млекопреработвателните предприятия в България - всеки месец от 15-то до 25-то число на текущия месец и годишната анкета за предишната година. Наблюдението обхваща дейността на предприятията през годината (от 01 януари до 31 декември). На територията на областта през 2022 година работят четири млекопреработвателни предприятия.

- Месечни статистически наблюдения на дейността на кланиците в България през съответната година - всеки месец от 15-то до 25-то число на текущия месец и годишната анкета за предишната година. Наблюдението обхваща дейността на предприятията през годината (от 01 януари до 31 декември). На територията на областта работят две кланици.

- Анкета БАНСИК – Наблюдението се провежда м. юни и м. юли за съответната година. Целта е да се направи прогнозна оценка на очакваните добиви за област Видин по извадка.

- Прогноза добивите от пшеница и ечемик – реколта 2022 г.

- Статистическо наблюдение на Птицевъдството в България по извадка за областта.

- Статистическо наблюдение на Производството на плодове в България - реколта 2022 година по извадка за областта.

- Статистическо наблюдение на Производството на зеленчуци в България - реколта 2022 година по извадка за областта.

- Статистическо наблюдение на Производството на грозде и вино в България през 2022 година по извадка за областта.

- Статистическо наблюдение на Добиви от полски култури в България през 2022 година по извадка за областта.

- Наблюдение броя на селскостопанските животни към 1-ви ноември 2022 година по извадка за областта.

- Статистическо наблюдение на Пчеларството в България по извадка определена за областта.

- Система за земеделска счетоводна информация: 54 броя стопанства за отчетната 2021 г. (43 бр. без счетоводство и 11 бр. с двустранно счетоводство). Събиране на информация от стопанствата и въвеждане в модул. Валидация и отстраняване на грешки на стопанствата, участващи в СЗСИ за отчетната 2021 година.

- Справка за новосъздадени овощни насаждения през стопанската 2021/2022 година

- Ежеседмично събиране на оперативни данни за засетите култури на територията на областта и производството от тях.

V. Дейности по контрол на количеството и съхранение на зърното и окачествяване на реколтата от зърно

Освен приема на декларации посочени в таблицата, по Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти в ЕС от ОДЗ се извършват и следните проверки:

- Проверки на обекти за съхранение на зърно - За 2022 г. бяха извършени **80 бр.** проверки за установяване на съответствие с данните, вписани в месечните декларации и на обектите за съхранение на зърно, които не са подали декларации
- Проверка на земеделски стопани – през 2022 г. са проверени 39 земеделски стопани за установяване съответствие с подадените в декларациите данни.

Периодично в Министерство на земеделието се изпраща актуализираната база данни за обектите за съхранение на зърно и на новообявените такива. През годината в област Видин бяха създадени и регистрирани 21 нови обекта за съхранение на зърно.

Във връзка с окачествяването на новата реколта се вземат проби от добитото зърно от ечемик, пшеница, слънчоглед и царевица. За 2022 г. са взети 139 бр. проби, които са изпратени в «Централна лаборатория за окачествяване на зърно и фуражи» към БАБХ.

Съставят се актове за извършени административни нарушения по Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти в ЕС и Наредбата за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно от 29.12.2015 г. За 2022 г. не бяха установени нарушения и съответно няма съставени констативни протоколи за нарушение – неподаване на декларация за място и количество на съхранявано зърно.

VI. Дейности по контрол на регистрираната земеделска и горска техника /ЗГТ/

Работата на инспекторите от ОДЗ – Видин, които се занимават с контрола на селскостопанската техника през 2022 година включва следните дейности:

- Контрол на ЗГТ - Контрола се провежда целогодишно, съгласно предварително установен график. Усилията на инспекторите са насочени към контрола и безопасността на машините и недопускане в работа и движение на техника, която би заплашила живота и здравето на хората или нанесла материални щети и замърсяване на околната среда. За годината са проверени за наличие на сертификат за одобрение на типа и съответствието **162 бр.** машини.

- Контрол на учебните форми - На територията на област Видин има една лицензирана учебна форма за обучение за придобиване на правоспособност за работа със земеделска и горска техника – категории Твк, Твк-З и Твк-М. Проведени са общо **15 курса** на обучение за придобиване на правоспособност за работа със земеделска и горска техника: категория Твк – 9 ; Твк-З– 4 ; Твк-М - 5 . За 2022 година има подадени **103 бр.** заявления за издаване на свидетелства за правоспособност от отделните категории.

- Годишни технически прегледи на ЗГТ - Общият брой на извършените годишни технически преглед е **2629 бр.** Дейността по извършване на годишен технически преглед на земеделската и горска

техника се осъществява с предварително утвърден график от Директор на ОД „Земеделие“ - Видин за всеки месец.

- Регистрация на ЗГТ - За периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г. служителите от ОД „Земеделие“ – Видин извършиха **598 бр.** регистрации на ЗГТ. Броят на извършените идентификации е **648 бр.** В ОД „Земеделие“ – Видин се води регистър на земеделската и горска техника, който своевременно се попълва и разпечатва. Досиетата на регистрираната техника се подреждат по установен начин, удобен за бърз и своевременен достъп до данните.

VII. Приходи на ОД „Земеделие“ Видин

Приходната част на бюджета на ОД „Земеделие“ гр. Видин се определя от:

1. Държавни такси - отразяват реализирани приходи от общинските служби по земеделие съгласно Тарифата за таксите, събирани от органите по поземлената собственост – Приложение 1 към чл.1 от ПМС 286 от 10.07.1997 г. Общинските служби по земеделие събират такси за извършените по горе посочени административни услуги на гражданите.

През 2022 г. от държавни такси ОД „Земеделие“ - Видин реализира приходи в размер на **53897,53 лв.**

2. Приходи по договори за аренда на земеделски земи, отразени в & 24-06 „Приходи от наеми на земя“. По този параграф за периода 01.01.2022 - 31.12.2022 г. са реализирани приходи в размер на **7015171,78 лв.**

VIII. Съвместна дейност и сътрудничество на ОД „Земеделие“ Видин с други институции

Експертите от ОД „Земеделие“ и Общинските служби по земеделие постоянно работят в сътрудничество с институции от областта, занимаващи се с обслужване на земеделски стопани като ДФЗ, ОДБХ, НОИ, НАП, „Бюро по труда“, общините от област Видин и др.

Освен посочените проверки в база-данните на ОД „Земеделие“ ежесечно на Агенция по заетостта се предоставя информация за регистрираните земеделски производители, а два пъти в месеца се извършва проверка в регистъра на земеделските стопани на определени лица, подадени по списък от Агенцията за социално подпомагане.

Експертите участват в следните постоянни междуведомствени комисии:

- Комисия за обследване на площи, поразени от природни бедствия
- Комисия за осъществяване профилактика на заболяванията и опазване на пчелните семейства от отравяне
- Комисия за обследване на проводимостта на речните корита в речни участъци, извън границите на урбанизираната територия в областта
- Комисия за проверка на техническото и експлоатационно състояние на водните обекти, водостопанските системи и съоръжения за недопускане на щети
- Комисии към общините, касаещи общински имоти, по жалби на граждани и други
- Общински експертен съвет по устройство на територията на община Видин.
- Областна комисия за разглеждане на заявления за безвъзмездно прехвърляне правото на собственост на язовири от общините към държавата.

АГРАРЕН СЕКТОР

I. СЪСТОЯНИЕ НА СЕКТОР РАСТЕНИЕВЪДСТВО

Сектор растениевъдство има стратегическо значение за отрасъла Селско стопанство. Благоприятни почвено-климатични условия за развитие на земеделие има в равнинната част на областта по завоя на река Дунав в част общините в Предбалкана.

Област Видин се намира в северозападната част на България и обхваща площ от 3 032.9 кв. км., което представлява 2.73% от територията на Република България.

Най-голям дял от земите е с начин на трайно ползване «ниви», където през последните години се увеличават площите със засяваните култури.

Климатичните и почвени ресурси на област Видин предлагат широки възможности за развитие на зърненото производство. Анализът на растениевъдството показва, че за областта са характерни производството на пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед, рапица, овощарството, лозарството и зеленчукопроизводството. Данните в таблиците по култури (засяти площи и среден добив) са по данни от събраната оперативна информация.

Есенни култури

Култури	засети площи ха	среден добив кг/ха
Пшеница	33953.40	4370
Ечемик	768.40	4385
Ръж	164.70	3402
Рапица	2528.20	2056
Тритикале	169.20	3663

Пролетни култури

Култури	засети площи ха	среден добив кг/ха
Слънчоглед	51152.10	2053
Царевица за зърно	9672.00	4824

➤ Зърненожитни и маслодайни култури

Площта на пшеницата през 2021/2022 стопанска година е намалела, както и средният добив е по-нисък в сравнение с предходната стопанска година.

Година	Засети площи пшеница, дка	Среден добив кг/дка
2017-2018	364910	432
2018-2019	445070	532
2019-2020	360840	553
2020-2021	451750	604
2021-2022	339534	437

Втората по площ и значение зърнено-житна култура за областта, е **царевицата**. Засятите площи през 2022 година са намалели в сравнение с 2021 година, но средният добив е малко по висок.

Година	Засети площи царевица за зърно, дка	Среден добив кг/дка
2018	81265	646
2019	95008	642
2020	68960	616
2021	186350	443
2022	96720	482

Царевицата за силаж заявена по СЕПП е 640,84 ха.

През стопанската 2021-2022 г. са засети и реколтирани 768,40 ха. с **ечемик**. Добивът е добър – 4385 кг/ха.

Освен традиционните култури в областта се отглеждат и овес (зимен и пролетен) – 176,82 ха, просо – 3,62 ха., лимец – 87,42 ха., сорго -12,49 ха. и други не толкова традиционни култури за района.

Слънчогледа заема по - голям дял от пшеницата за 2021/2022 стопанска година, площта е 51152,10 ха със среден добив 2053 кг./ха.

Година	Засети площи слънчоглед дка	Среден добив кг/дка
2018	365945	260
2019	321755	229
2020	455235	241
2021	302740	222
2022	511521	205

Другата техническа култура, представляваща интерес в областта е **маслодайната рапица**. Площите които се засяват с рапица варират всяка година. Това се дължи на различните климатични условия по време на сеитба през съответните години. През 2022 г бяха засети 2528,20 ха. рапица, от които бяха реколтирани само част - 1983,20 ха. , поради засегнати от градушка площи. Средният добив е 2056 кг/ха., изчислен на база реколтираните площи. Наблюдава се тенденция към намаляване на площите и средния добив.

Година	Засети площи маслодайна рапица, дка	Среден добив, кг/дка
2017-2018	37260	227
2018-2019	17210	161
2019-2020	27638	286
2020-2021	30010	332
2021-2022	25282	205

➤ Зеленчуци

Култури	засети площи ха	среден добив кг/ха
Картофи	3,96	14407
Зеле	17,2	16003
Дини	19,42	21329

Пъпеша	11,36	7130
Пипер	9,3	8495
Домати на открито	14,55	15867
Домати в оранжерии	0,70	51428,57

Зеленчукопроизводството в областта е сравнително слабо застъпено като се има предвид подходящите за отрасъла почвено-климатични условия. Отглеждат се домати, пипер, картофи, зеле, грах и фасул в дворни места и оранжерии. В областта се отглежда и лук по данни от подадени заявления по СЕПП с площ 108,41 ха. През 2022 г в областта се отглеждаха и сравнително нови за областта култури: спанак – 8,67 ха, бамя – 2,01 ха, захарна царевица - 6,48 ха, арпаджик – 8,3 ха. , зелен грах – 2, 63 ха. и др., но отглеждането на тези култури е свързано по-скоро с мерките от ПРСР. Земеделските стопани отглеждат традиционни зеленчуци на по-големи площи са няколко на брой и са изградили собствени поливни системи. Останалите стопани са с малки площи и отглеждат зеленчуците за лични нужди.

➤ Други култури

Във Видинска област традиционно са се отглеждали многогодишни маслено етерични култури. През последните години се наблюдава интерес към този вид насаждения и земеделските стопани създават нови насаждения. В областта се създават и нови насаждения с лавандула.

На територията на областта има още нетрадиционни за района култури като (по подадени заявления СЕПП):

- кориандър – 461,98 ха
- резене – 127,78 ха
- маточина – 2,63 ха
- лайка – 2,78 ха

Трайни и многогодишни

Култури	Плододаващи ха	Млади ха	среден добив кг/ха
Ябълки	40,46	1,03	7048
Круши	3,45	-	5345
Праскови	2,57	0,4	5058
Сливи	65,24	51,25	6452
Вишни	1,9	0,85	500
Череша	3,42	4,46	2766
Орехи	45,92	63,22	2331
Кайсии	1,12	-	14929
Лозя с винени сортове грозде	1082,88	21,5	4693
Лозя с десертни сортове грозде	28,00	-	4618
Маслодайна роза	12,08	1,95	503
Лавандула	27,08	2,6	2772

➤ Трайни насаждения

Лозята с винени сортове плододавачи в областта са 1082,88 ха, новосъздадени през 2021/2022 стопанска година са 21,5 ха. Реколтирани са всички площи с плододавачи лозя при среден добив за винените лозя е 4693 кг/ха. Общините с най-големи лозови площи са Ново село и Видин.

От трайните насаждения преобладаващ дял имат ябълките и сливите.

По данни от подадени заявления по СЕПП за 2022 година има и други не толкова традиционни култури за областта, с изключение на люцерната.

Култура	Площ / ха
люцерна	865,2
лешници	15,34
боровинки	4,43
шипка	1,23
дюли	0,46
арония	2,52
кестени	0,4
Черна черница	3,04

През последните години чрез “ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ” и схемите за директните плащания по съответните мерки, се наблюдават следните положителни промени в земеделието:

✓ Увеличава се количеството на ползваната земеделска земя, усвояват се всички площи годни за обработка.

✓ Наблюдава се поява на интерес към нови, нетрадиционни култури за района.

✓ Обновява се техниката за обработка на земята и прибиране на реколтата.

За съжаление след приключване на периода на програмата част от създадените трайни насаждения се изоставят и даже ликвидират.

Повиши се културата на земеделие. В областта започна прилагане на No-Till технология, която щади почвата от изпарения и ерозия, като същевременно снижава разходите и понижава себестойността на продукцията.

• В последните години се създаде връзка между земеделските стопани и фирмите, предлагащи продукти за растителна защита, торове и иновативни технологии за отглеждане на растенията.

Проблеми в сектор растениевъдство:

Зеленчукопроизводителите и овощарите в област Видин имат следните проблеми:

• Трудности при реализация на добитата продукция. Плодовете и зеленчуците са продукти с ниска трайност и трябва бързо да се реализират. Географското разположение на областта затруднява реализацията – изкупвателните фирми, които стигат до област Видин въпреки отдалечеността и лошите пътища предлагат по-ниски изкупни цени от тези за други региони. Понякога предлаганата изкупна цена е по-ниска от себестойността.

• Липса на предприятия на преработващата промишленост и тържища за селскостопанска продукция. Ако в областта има такива, това би стимулирало зеленчукопроизводството и овощарството.

• Ниски субсидии на овощарите и зеленчукопроизводителите.

II. СЪСТОЯНИЕ НА СЕКТОР ЖИВОТНОВЪДСТВО

Природо-климатичните условия на област Видин позволяват отглеждането на всякакви видове продуктивни животни. Сравнително добрите условия за развитие на зърнено и фуражно производство в полската част, предполагат развитие на говедовъдство, свиневъдство и птицевъдство в тези райони. Наличието на пасища и ливади в планинската и полупланинската част на областта са условие за развитие на месодайното животновъдство.

През последните години животновъдството в областта е в упадък, дължащ се на липса на инвестиции, демографския срив и обедняването на хората, факта, че години наред животновъдите не получаваха субсидиране, адекватно на положения труд и разходи за производство, както и ниските изкупни цени, наложени от специфичното географско разположение на област Видин.

Състоянието на отрасъла „Животновъдство“ се вижда в таблицата за броя наличните животни за последните 5 години. Данните за периода 2018 до 2020 г. са взети от ОДБХ Видин, а за **2021 и 2022 година** са взети от Регистър на ЗС по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, като в бройката животни са включени и тези, които по местонахождение са в нашата област, а по регистрация в други.

Вид	Налични животни към 31.12. за съответната година					
	Мярка	2018	2019	2020	2021	2022
Говеда - всичко	Брой	5181	5014	5699	4322	3722
В т.ч. крави	Брой	3730	3303	4692	4018	2107
Овце-всичко	Брой	13500	12400	11640	5764	5341
В т.ч. овце-майки	Брой	12220	10650	10775	5306	4487
Кози-всичко	Брой	6413	6234	3368	705	584
В.т.ч.кози-майки	Брой	5820	5950	3098	663	548
Свине-всичко	Брой	4149	2917	3319	4424	4767
Птици-всичко	Брой	153392	140875	124708	236348	86673
Пчелни семейства	Брой	25257	25 122	25734	17146	16882

Говедовъдство

Във Видинска област към **31.12.2022** се отглеждат **3722** говеда, в т.ч. **2107** крави. За областта има **32** ферми, в които се отглеждат животните, а част от тях се намират и в лични стопанства.

Отглежданите месодайни породи крави за областта наброяват **438** броя, които се отглеждат в **14** броя ферми, както и лични стопанства. В две от тях животните са от специализирани месодайни породи – Абердин ангус и Галоуей. Останалите ферми са с животни от порода Симентал и кръстоските, които се водят като месодайни.

Биволовъдство

Биволовъдството е слабо застъпено в нашата област. Фермите в които се отглеждат биволи са **3** на брой. В тези ферми през **2022** г. са отглеждани **60** броя животни. Голям проблем е реализацията на биволското мляко, което пречи на животновъдите да докажат продукцията и оттам да кандидатстват за по-висока субсидия.

Овцевъдство

Отглежданите овце в равнинната част на областта са предимно Синтетична популация българска млечна, а в планинската част на област Видин – общ. Чупрене се развъжда местната Реплянска овца и кръстоските ѝ.

Броят на овцете в региона към 31.12.2022 г. е **5341**, в т.ч. **4487 бр.** овце-майки. Наред с новосъздадените овцеферми през 2020 г. има и закрити такива, така, че броят на овцете като цяло е намалял. По отношение на концентрацията на отглежданите овце във фермите, по голямата част от овцете се отглеждат във **40** ферми, а останалите са в лични стопанства /до десет дребни продуктивни животни/ДПЖ/ с приплодите им до 6-месечна възраст/.

Козевъдство

В сравнение с предходните години намалението на отглежданите кози в област Видин е драстично. От 3098 бр. през 2020 г. , към момента козите в областта са **584 броя**. Козите-майки наброяват **548 бр.** За разлика от останалите преживни – овце и крави, по-голямата част от козите се

отглеждат в личните стопанства. От **29** бр. козеферми през 2021 г., към 31.12.2022 г. в областта има **11 бр.** Голям проблем в козевъдството е реализацията на продукцията.

Свиневъдство

Към 31.12.2022 г. регистрираните по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани свине в областта са **4767 бр.**, които се отглеждат в промишлената свинеферма в гр. Дунавци, която е стоков тип.

Пчеларство

Съществуващите добри традиции, висок професионализъм на занимаващите се с пчеларство и природо-климатични дадености, обуславят развитието на този подотрасъл. Регистрирани на територията на областта по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани са **106** пчелари. През 2022 г. броя на регистрираните пчелни семейства е **125 бр.** в регистрираните пчелини.

Птицевъдство

Броя на птиците, налични в личните стопанства и птицеферми към 31.12.2022 г. е намалял на **86673 броя.** В област Видин има 2 птицеферми с промишлено отглеждане на бройлери. В с. Дъбравка птицефермата е с капацитет 10 000 бройлера. В с. Вълчек птицецентър, където се отглеждат 75000 бройлера.

Освен кокошки и бройлери в областта се отглеждат и **пуйки 208 броя**, като в с. Дъбравка са 2 ферми, с. Чифлик – 1 ферма в община Белоградчик и в община Видин – 2 ферми съответно по една в град Дунавци и село Кутово, което е нетрадиционно за областта.

В областта се отглеждат още - зайци и коне. Има две ферми за зайци в с. Плакудер и с. Слана бара, наброяващи общо **75** броя животни. Конете, които се отглеждат в нашата област в общините Белоградчик и Чупрене, са **101** броя общо, използвани предимно за селски туризъм.

Изводи и препоръки за животновъдството:

- Една от основните причини за лошото състояние на животновъдството е демографската криза, която води от една страна до намалено потребителско търсене на животински продукти в региона, от друга страна трудно се набира обслужващ персонал във фермите, където трудът е непривлекателен.

- Лошото състояние на сектор животновъдство е и в резултат на липсата на сериозно подпомагане на животновъдите в продължение на много години. За съжаление при Директните плащания стопани, отглеждащи овце майки и кози-майки от 10 до 49 бр. в равнините райони бяха изключени от подпомагане и това доведе до ликвидиране на малобройните стада. Ограничени са и стопаните, които имаха в стадата си по-малко от 20 бр. вписани в Главния списък на Родословната книга крави и не можеха да вземат по-високата субсидия за животни под селекционен контрол.

III. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКАТА И ГОРСКА ТЕХНИКА ВЪВ ВИДИНСКА ОБЛАСТ

- **Селскостопанска техника** - Наличните регистрирани в област Видин към 31.12.2022 г. селскостопански машини са както следва:

- ✓ Колесни трактори – **2504 бр.**, от които в работна готовност са **1999 бр.**

- ✓ Зърнокомбайни – **409 бр.**, от които в работна готовност са **335 бр.**

- ✓ Тракторни ремаркета – **1301 бр.**, от които в работна готовност са **1102 бр.**

- ✓ Друга самоходна техника /машини за земни работи и самоходни пръскачки/ - **409 бр.**, от които в работна готовност са **403 бр.**

Към регистрираната по ЗРКЗГТ в ОД „Земеделие“ – Видин земеделска и горска техника трябва да се добавят и машини, които се намират на територията на обл. Видин /такива, взети на лизинг или

такива, собственост на фирми от други области, но работещи земя във Видинска област/. Това са **77 бр.** колесни трактори, **59 бр.** самоходни машини и **19 бр.** зърнокомбайни.

През 2022 г. в областта са регистрирани **48 бр.** нови самоходни машини. Спрямо общият брой тази бройка е крайно незадоволителна и води до проблеми при обработването на земята и прибиране на реколтата.

През 2022 г. инспекторите по техническия контрол на техниката са събрали такси на стойност **42667,96 лв.**

IV. НАЛИЧНИ ЗЪРНОБАЗИ В ОБЛАСТ ВИДИН

Към 31.12.2022 г. в област Видин са налични **121** регистрирани обекти за съхранение на зърно, като през годината 21 нови обекта са променили регистрацията си поради разширение на капацитета или смяна на ползвателя.. Около половината от базите са старо, масивно строителство, метални силози и плоски складове, които отговарят на технологичните изисквания за съхранение на зърното.

Новопостроените бази са метални силози тип «ЛИП» и плоски складове.

Наличните бази в област Видин са напълно достатъчни като обем да поемат произведеното от стопаните количество зърно.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ХИДРОМЕЛИОРАТИВНИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ В ОБЛАСТ ВИДИН

„Напоителни системи” ЕАД – клон Видин поддържа, експлоатира и стопанисва хидромелиоративен фонд в 5 бр. напоителни системи, развити на територията на областта и обслужва землищата на 45 населени места.

В експлоатация са 33 бр. открити магистрални и разпределителни канали, с обща дължина 271,113 км. Облицовани участъци са 249,026 км. Закритата тръбна мрежа е с дължина 49,792 км.

Напоителните помпени станции не са работили повече от 20 години. В резултат на това те са в много лошо състояние - амортизирани са морално и материално, машините са от 60 – 70 години на миналия век и поддръжката им е невъзможна или много нерентабилна.

Фрегатните и полустационарни полета не се ползват по предназначение, поради ограбена и разрушена голяма част от подземната тръбна мрежа. Ефективни са самостоятелните напоителни полета с гравитачно напояване изискващи минимални разходи за поддръжка.

Състоянието на поливното земеделие в област Видин се определя от следните фактори:

- Структурата на засяване през последните години е такава, че от общите годни площи по-голяма част се засяват със зърнено-житни и технически култури, които не се напояват.
- През последните години не са отпускани бюджетни средства за ремонтно-възстановителни работи на вътрешно каналната мрежа, като същевременно ежегодно се извършват ремонтно-възстановителни работи със собствени средства от „Напоителни системи” ЕАД – клон Видин, които са крайно недостатъчни.

Към настоящия момент е слабо застъпено използването на ефективни системи за напояване. Единични полета за капково напояване / лозя, зеленчуци и овощни градини / има в землищата на Рабиша, Грамада, Рупци, Гомотарци, Дунавци. Има и напояване с дъждовална инсталация в землището на с. Макреш и с. Цар Шишманово, която не е използвана през 2022 г..

Основен проблем за развитието на хидромелиорациите и поливното земеделие извършената поземлена реформа и състоянието на разпределителните и груповите напоителни канали. Състоянието им в момента не позволява използването им по предназначение, тъй като полутръбите, подземните тръбопроводи и съоръженията са разрушени и амортизирани.

Основни приоритети в бъдещата рехабилитация и модернизация на напоителните системи в областта, от техническо и организационно естество са:

- Възраждане на поливното земеделие във Видинска област, чрез предоставяне за безвъзмездно стопанисване и ползване на изградените хидромелиоративни фондове на бъдещи сдружения за напояване. Този процес е регламентиран и уреден със Закона за сдруженията

- Рационално използване на напоителните системи в общините Макреш, Грамада, Видин, Димово и Ружинци за напояване.

За реализиране на поливния процес е необходимо :

- Намаляване на загубите на вода по откритата канална мрежа: изпълнение на монолитни облицовки в необлицованите участъци и ремонтно-възстановителните работи /възстановяване бетонови облицовки, ремонт фуги и съоръжения – тръбни вододели, водостоци, запорни врати и др/. Действащите системи, осигуряващи вода за напояване чрез открита канална мрежа са с големи загуби на вода и нисък К.П.Д.

- Основен ремонт на закритата тръбна мрежа - част от подземната тръбна мрежа е амортизирана, което определя техническото ѝ състояние като незадоволително.

- Основен ремонт, реконструкция и модернизация на напоителните помпени станции. Адаптирането на съоръженията на съществуващите помпени станции към нови условия и изисквания на действителността, ще бъде възможно след преценка на тенденциите, нуждите и насоките на развитие на отрасъла.

Съгласно последната оценка от 1999 година на поливните площи годни за напояване са 124 585 дка, а за останалите 82794 дка е необходимо да се извършат ремонтно-възстановителни работи на каналната мрежа, тръбната мрежа, помпени станции, напорни тръбопроводи и водоеми.

инж. агр. Пламен Генов / п /

Директор на ОД "Земеделие" Видин